

Yttrande över delredovisning av regeringsuppdraget att främja ansvarsfull internationalisering vid utbildnings-, forsknings- och innovationssamarbeten (dnr U2024/01012)

Sammanfattning

Myndigheterna i uppdraget föreslår ett system för ansvarsfull internationalisering i tre nivåer som tar hänsyn till ansvarsfördelningen mellan regering, myndigheter och lärosäten och som respekterar lärosätenas institutionella autonomi. Södertörns högskola stödjer förslaget med de tre nivåerna, en övergripande nationell strategi (policy), vägledande nationella riktlinjer samt lokala riktlinjer anpassade till lärosätet, finansören eller annan myndighet men vill betona att det är viktigt att det stannar vid policy och vägledande riktlinjer och att det inte byggs in andra tvingande mekanismer i det vetenskapliga systemet.

Södertörns högskola instämmer i aspekten att akademisk frihet och även institutionell autonomi bör vara bärande principer i högskolors internationella initiativ och samarbeten. Internationella samarbeten är fortsatt nödvändiga för högskolorna, trots de olika utmaningar som finns och uppstår i den värld av förändring vi lever i, och innebär möjligheter som bidrar till att utveckla verksamheten och stärka kvaliteten i såväl utbildning som forskning.

Södertörns högskola stödjer också SUHF:s yttrande över delredovisningen.

1. *Delrapportens förslag: Policy för ansvarsfull internationalisering*

Myndigheterna i uppdraget föreslår en övergripande strategisk inriktning (nationell policy) för ansvarsfull internationalisering som beslutas av regering eller riksdag.

Högskolan är positiv till förslaget att ta fram en övergripande nationell strategisk inriktning för ansvarsfull internationalisering men vill samtidigt betona värdet och behovet av att fortsatt värna om lärosätenas akademiska frihet och institutionella autonomi.

Ett förtydligande behövs över hur en övergripande strategisk inriktning skulle kommuniceras till högskolorna och om, och i så fall hur, den ska följas upp. Ett alternativ kan vara att en strategisk inriktning för Ansvarsfull internationalisering ingår i lärosätenas gemensamma regleringsbrev samt i andra relevanta myndigheters regleringsbrev, och inte ta fram en separat policy.

2. *Delrapportens förslag: Vägledande nationella riktlinjer*

Myndigheterna i uppdraget föreslår vägledande nationella riktlinjer som mer i detalj redogör för vilka bedömningar och ställningstaganden som behöver beaktas i arbetet med ansvarsfull internationalisering.

Högskolan instämmer i förslaget att ta fram vägledande nationella riktlinjer som stöd till lärosätena i bedömningen av ett samarbete eller rekrytering. Riktlinjerna bör ha karaktären av allmänna råd och begränsas till vägledande frågor. De bör bygga på den vägledning som redan finns idag, främst SUHFs checklista som har ett brett anslag, och tas fram i nära samarbete med lärosätena.

Högskolan instämmer i de synpunkter som inkommit i förankringsarbetet, att ha ett bredare fokus och inte begränsas till fokus på säkerhetshot och regelefterlevnad. Det finns en komplexitet i vad ansvarsfull internationalisering innebär för svenska lärosäten i samarbeten med andra länder, och i det ansvar vi har för att exportera de värden och den vetenskapliga kultur som är viktiga och centrala i Sverige. Det behövs en dialog om risken för de målkonflikter som kan uppstå mellan de olika aspekter som ingår i begreppet.

Det gäller även de fem dimensioner som myndigheterna har utformat riktlinjerna efter. Att se vikten av och betydelsen för Sverige och lärosätena att ha internationella samarbeten och de möjligheter som dessa samarbeten och internationella rekryteringar ger. Här behöver de vetenskapliga och kulturella dimensionerna av internationalisering också vägas in i bedömningar. Internationalisering kan se ut på många olika sätt och inom humaniora/samhällsvetenskap är delade idéer och perspektiv ofta resultaten och de kan i sig bidra till positiv förändring.

3. Delrapportens förslag: Att enskilda lärosäten, finansärer och andra tar fram egna riktlinjer utifrån de vägledande nationella riktlinjerna, som är anpassade för den egna verksamheten.

Södertörns högskola instämmer i förslaget att ha riktlinjer anpassade utifrån den egna verksamheten.

4. Ytterligare former av stöd för ansvarsfull internationalisering

När det gäller ytterligare former av stöd bör en stödstruktur bygga vidare på den kunskap och erfarenhet som finns i sektorn och det som görs idag av lärosätena och SUHF. En samordnande, stödjande och rådgivande funktion med en gemensam kunskaps- och erfarenhetsbank med best practices och modeller för att hantera dessa frågor på lärosätet. En sådan samordnande nationell funktion måste ha rätt och tillräcklig kompetens i frågan samt ha ett helhetsperspektiv och ha med alla de olika aspekter som internationella samarbeten omfattar.

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Gustav Amberg efter föredragning av enhetschef Karin Granevi.